

Ол. Бабію

Перехрестя

54078

ОЛ. БАБІЙ

ПЕРЕХРЕСТЯ

ПОЕЗІЇ

ВИДАВНИЦТВО „НОВИНА“

ЛЬВІВ — 1930.

00579

RECEIVED

06,10

50205

ОЛ. БАБІЙ

ПЕРЕХРЕСТЯ

ПОЕЗІЇ

54078

ВИДАВНИЦТВО „НОВИНА“

ЛЬВІВ — 1930.

Львів. Бібліотека
А. УРСР

ШС (2-4к) 5-68944

Львівська державна
наукова бібліотека
165

ВІН ПОЕТ.

Носити в грудях сон про святість херувима,
Про роскоші і рай та про життя без сліз;
Самому йти шляхом сліпого пілігрима,
В калюжах волочить лахміття сірих риз.

Подарувати всім утіху, сонця блиски,
Красу своїх пісень кидати всім до ніг;
Самому сумувать до гробу від колиски,
Не знати що то спів, не знати що то сміх.

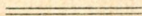
Любов славословить, не знаючи любови,
Любить життя в словах, а проклинає тихцем;
Все падати з висот, вставати для обнови,
І в рідній вітчині все бути чужинцем.

Показувать шляхи, краї нові й забуті,
Дороговказами служити до мети;
Самому як дитя стояти на розпутті
Безрадно в темну ніч, не знать кудою йти.

Фанфарами дзвонить, скликати всіх до бою,
Славити у піснях бунтарний бій, війну;
Самому не могли підняти навіть зброю,
Любити надівсе лиш мир і тишину.

І бачити, як всі кидають лиш каміння,
Колоди на шляхи тобі до твоїх стіп;
І знати, що аж десь майбутні покоління
З колод цих памятник тобі дадуть на гріб.

Все замки будувать в повітряних просторах,
В житті не знати де твій захист і намет;
Агасфером блукать по сніжнобілих горах
Царем і жебраком, — то зветься: „Він поет!“

НАД ЄВАНГЕЛІЄМ.

I.

Тебе я бачу Христе мій коханий
Не так як давно, не з таким лицем,
З яким Тебе од віку христіяни
Малюють нам, різьблять своїм рильцем:

Розказують слова Твої дитинні,
Що Ти не гнів і не всесвітний сум,
Що храм Твій не в печері на пустині,
Бо Ти любив життя, любив людей, красу.

Ти вибачиш мені мій добрий Христе:
Я вчитав з Твоїх ласкавих слів,
Що більше любиш радість танцюриста,
Ніж антифону згорблених ченців.

Ти не учив кланятися нірвані,
І не навчав могильних нас чеснот:
Весілля Ти благословив у Кані,
Змінивши гостям воду на вино.

Єретиком себе не можу звати,
Та вірю я, що Ти прийдеш на суд
Простити нам гріхи, а не карати,
Ще й нагороду даш за біль і труд.

Днів сорок Ти прожив один в пустині,
Бо вічне все родилось з самоти,
Але гріхи простив Ти Магдалині,
Розбійнику простив так само Ти.

Слова Твої то радість безгранична,
То пахощі цвіток із тихих піль;
Чому ж казало нам середновічча,
Що Ти пророк нірвани, помста, біль? —

Ти трицять літ усміхнений пречисто
Благословив красу, що є в житті;
Чому ж Тебе малюють завжди Христе,
Розпятого, сумного, на хресті?

II.

Хто хоче слухати, хай слуха,
Що проповідую я вам:
Життя вільного — творчість духа.
Закон вільного, — то він сам.

Я чоловікобог, син неба
І син землі, що йде між вас.
Бо чоловікобога треба.
Бо самовлади й волі час.

На кожний чин, на думку вашу
Знак духа й волі покладіть:
З країн конечности у кращу
Країну вольности ввійдіть.

Життя не гра сліпа стихії,
А духа твого вольний чин:
Світ цінностей з хаосу й мрії
Створи ти сам, тиж творця син.

Життя не присуд, а завдання,
Гармонія й краса, то ціль.
Провина родить лиш страждання,
Так, як недуга родить біль.

Неправда, що в грісі свобода,
Що голос тіла волі зов.
Рабом хай буде насолода
І ваше тіло, пристрасть, кров.

Нема ні ласки, ані дару,
Дістанеш стільки, що даси;
За зло дістанеш зло за кару,
Життя таке, як ти еси.

В грісі ти хвилі син самотний,
Бо гріх межа між „ти“ і „я“;
В любови ти вже син господний,
І Вічність мати вже твоя.

Хто вирікся у світі всього,
Той все дістав на вічний вік;
В любови світ цілий для нього,
Як море ціль — потоків, рік.

Виходьтеж учні із вязниці
Свого „я“ за простір, час;
Все царство боже в чоловіці,
Мій світ і правда моя — Аз!

III.

Так багато мудрців перейшло крізь віки,
Так багато учителів правди!
Та слова їх як тінь, що на плесо ріки
Впаде з хмар і вмірає на завжди.

Тільки Ти, тільки Ти все живий, все новий,
Тільки слово Твоє не загине,
Бо найшов Ти його в глибині життєвій,
Де все вічне, незмінне, єдине.

„Як самого себе своїх ближніх любить“
Бо любовю живе все на світі,
А ненависть — вогонь, що палить в одну мить
Все, що прагне життя у розквітті.

Бо у світі іде боротьба споконвік
Поміж смертю й життям благодаїним,
І любовю життя служить все чоловік,
А ненавистю смерти йде в найми.

І як прагнеш душі ти безсмертя в житті,
Сам будь творцем безсмертя в любови;
Бо ненависти плід уміра в забутті,
Воскресення не знає й обнови.

І тому тільки там, де убити вам слід,
Ви ненависть поставте на шанцях,
А де творче життя і краса, там пішліть
Ви голубку — любови післанця.

Як міняйло, крамар вам збещещує храм,
Як торгує в святині народній,
То ненависть як бич посилайте ви там,
Бо міняйлів любить ви не годні.

І тому як де зло мов лихий сатана.
Вам стає на дорозі в пустині,
Хай прогонить його і ненависть страшна,
Хоч показує скарби в долині.

І тому як Сіон чужинецька рука
Зруйнувати в ненависти хоче,
Хай пливе з ваших віч сліз гаряча ріка,
Так як плакав і я серед ночі.

І мечем бороніть ваш улюблений край;
Крізь ненависть — любови дорога:
Як я кесарю дав, ти батьківщині дай,
А що боже, оддай все для Бога“.

В МАЙБУТНЄ.

Нераз боюсь, боюся дня такого,
Коли помре останній добрий Бог, —
І людський дух голодний перемог
Не лишить нам нічого вже святого.

Так жаль мені такого покоління,
Що на стежках життя вже не найде роси,
Що після днів знесилля і терпіння
Нікому вже не снитись ме Ассиж.

Так жаль мені, так жаль мені правнука,
Що вкинувши у гріб останній міт,
Не ждатиме, що хтось простягши руки,
Рече: „Прийдіть страждущі на мій слід!“

Яке страшне, жахливе бездорожжа,
Де зла не знай, добра також не важ,
І де ніхто уже на смертних ложах
Не злучиться з Христом у хлібі з чаш.

Якось так жаль малого немовляти,
Що вже ляльок не дасть йому Ісус,
Що на Різдво не сміє син шептати:
— „Коли, коли постелять нам обрус?“ —

Майбутнє лиш помолиться до хліба,
Піднявши хліб на синій небозвід, —
На провесні ратай орючи першу скибу,
Не кине мольб зі зерном на загін.

Убють, убють ченців останніх орди,
В церкві розпусти дім людство ввелоб;
На слід лампад мікроскопи й реторти,
А замість свіч піднятий в гору телескоп.

Та я боюсь, — що як згасять кадила,
І клич полине світом: „Бог помер!“
То людський дух, згубивши горді крила,
Сам стане знов низький неначе черв.

Бо бачу я, — якась грізна потреба
Руйнує нам останній божий храм.
Хоч може завтра злине клич до неба:
— „Верніть нам сон! Оддайте Бога нам!“

Прага 1926.

СУМЕРК БОГІВ.

Вже меркне, гасне блиск престола,
Пустіють притвори святинь,
Втихають псальми ізпровола
У сутінках колон, склепінь.

Чернець розмолений в яскині
Лиш казка для дрібних діток;
Дзвін великодний, — глас в пустині,—
Не слухає його ніхто.

Вже не питають, не шукають:
Куди? Де Бог? Чи муки кар? —
Не треба їм по смерти раю,
Їх рай танок і будуар.

Хто на колінах поклонявся,
Цілі віки палив фіям, —
Згасив кадило, засміявся, —
І кликнув: „Бог мій, — то я сам!“

У НІЧНІЙ ТИШИНІ.

Знаю: Я ще не пив з касталійських джерел,
А йдучи, я зблудив на розстаю;
Та в нічній тишині я лечу як орел
І чолом аж до неба сягаю.

У нічній тишині хтось говорить мені,
Що не з цього, не з цього я світу;
Хтось глаголить мені заповіт в далині,
І з небес чую голос привіту.

І з надзоряних сфер, недозримих висот
Хтось окрилює дух мій на ново;
О, невжеж то Господь, мій давний Саваот
Знов озвався до мене тим словом?

Бачу, бачу, як Він зза безодні глядить,
Гладить ніжно мене як дитину:
— Ти зблукав? О, вернись, і за мною в сліди
Поступай, ти мій блудний, мій сину! —

І паду як сліпець над безоднею тайн,
Заслонивши обличчя рукою:
— Я від Тебе втікав, Ти мене не вертай!
Я не в силі вже йти за Тобою! —

Я не є блудний син, Ти це знаєш і сам,
Я не кинув Твого порога;
Я лиш вірить не міг легендарним богам
І шукав собі власного Бога.

Вірю, чую я знов, що мандрівка моя
Не мета, тільки путь у незнане,
Тож дочасним тельцям не поклонюся я,
А до Тебе свій шлях я знайду, о мій Пане! —

1923.

ВІН.

П. Тичина: Не Зевс, не Пан, не Голуб Дух,
Лиш соняшні клярнети.

І не клярнети і не Пан,
Якого світ як батька слуха;
Не кров, що рине з божих ран,
Не невидимі руки Духа.

А тільки порив, тільки рух,
Що йде безмежними світами
І гонить космоси мов слуг
Із волі кутими бичами.

А тільки зов, що кличе всіх
Сповнити волю надпророчу;
Що крізь Добро і через Гріх
Гремить одвічне: жити хочу!

Він — усміх у палких очах,
Що ждуть на розкіш, насолоду;
Дівочих лон розкішний жах,
Що просять: „Плоду! Плоду! Плоду!“

Він той, кого розпятий сам
Не вмів збороти, покорити,
Що зпоза брам, чернечих брам
В пустині шепче: „жить! любити!“

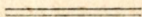
Він, що народам повелів
В хаосі чину, помсти хору
Під брязк стальних, дзвінких мечів
Все до побіди йти у гору.

Нестримна воля всебуття,
Всесильне величне хотіння,
З якого виросло життя,
Як овоч з ярого насіння.

Це той, що каже всім цвіткам
Звертатъ до сонця ніжні чаші,
А в осінь скорбним журавлям
Злітатъ у теплі землі краці.

Той Бог новий не чув пісень,
А чув чернечі лиш прокльони,
Та вірю, що надходить день —
І Бог цей вчує — антифони!

1923.

БЛУКАННЯ.

— „Хай буде космос!“ (Та навіщо?)

— „Хай будуть люди!“ (Та нащо?)

„Хай мука!“ — крикнув Він зловіщо.

(О, творче, творче, та защо?)

„Хай буде мудрість“ (що нам з неї?)

Не родить радости, а біль...

„Всю мудрість, лаври і трофеї

Покрие темінь смерти, цвіль...

Дав світ і скрився за котари

Немов дідусь старий жартун:

— „А, куку синку!“ (Зпоза хмари)

Гоп, гоп! Я тут! (А з хмар перун)

Шукаю, йду, і слід нестертий

Святих Господніх Твоїх рук,

На лицах і життя і смерти

У хвилях роскоші і мук.

У тузі, у стокрилім зриві,

Як псальми шепче самота,

У бурі, громі, тучі, зливі

Твоя грізна рука свята...

А де Ти? Де? Я жду спокою!

Якаж то воля є Твоя? —

Не Аллилуя, а з Тобою

Мов Яков битись хочу я! —

1922.

Львівська державна
наукова бібліотека

№

165

— 17 —

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

ЄДИНЕ.

I.

Я лиш атом один, що лине до безмеж,
Але в атомі світ, великий чудний міт,
Без мене всецвіти в хаос упалиб теж,
Упалиб зорі в тьму, згубивши слід орбіт.

В моїй душі, в моїй, всі царства Фараонові,
Всі ночі та всі дні майбутніх поколінь,
Я верну знов сюди, хоч і чайки Харонові
Мене вже відвезуть туди, де смерть і тлінь.
І хоч ясних слідів у творі не полишимо,
Безсмертні ви і я, — наш дух безсмертя храм,
Бо ми не метеор! — Імя своє запишемо
На перах крил віків, що моляться богам.

Нема, нема, нема ні смерти безпощадної,
Ні почину й кінця життю нема, нема...
Та осінь листя рве з діброви непроглядної,
Що зеленіє знов, як промина зима.

Не буду я питать: куди, пощо, навіщо?
Мета моя — то я, — життя моє то ціль:
Вітри летять собі, моря шумлять зловіщо,
Не дбаючи куди, пощо і де, звідкіль...

І хто і що моглоб злякати нині нас?
Безсмертні ми! І щож нам смертний вже саван?
Ми й весь світ це одно, ми простори і час. —
Я в Пані весь, увесь і в грудях моїх Пан! —

II.

Бо скрізь Вона і Він, все дух і все матерія,
Закохані во вік стара бабуня й дід.
Не в бою, але все в любовних лиш містеріях,
А світ і я і ви любови тої плід.

І скільки то офір ми попалили Духові?
Як часто били ми ту матір у лице?
Нене! Я блудний син! Матерії і Рухові
Поклонюся і я, прийшовши із вінцем.

Нене! Повірив я, що йде твоя пора,
Блукали досі ми і грішники всі ми;
Наш літопис — тріумф сліпого інквізитора,
Що свій чарівний світ злив кровю і слізми.

Хотіли стати ми усі лиш херувимами,
А скотами були, гиенами усі:
В чернечих келіях, закурені кадилами,
В руці носили хрест, а жили у грісі.

Дивлюся в небо я і молюся притаєно,
Та землю я люблю і гріх і сяйво зір;
Ми завтра небеса з землею поєднаємо,
І чоловіко-богом буде чернечий звір.

1924.

ТИШИНА.

I.

Манять мене нові світи далекі
І сниться, снить надземний лет мені,
Бо линуть ген, у вирій ген лелеки,
Як перший лист упаде в осені.

Манить мене невідома дорога,
Якої раб ногою не топтав:
Єдине щастя — самоперемога,
Єдина радість, — найдена мета.

І знов і знов задивлений в сузір'я,
Я чую, знаю, Боже, — син я Твій;
І хоч сліпці у сонце вже не вірять,
Я вірю в сонце, в Тебе Пане мій!

Але не страх, але не сум аскета,
Не на коліна наче раб, раба,
Лиш усмішка божественного Гете,
Лише краси і радості сівба...

II.

Ні, Ти не там далеко і високо,
Ні, Ти не там над нами в небесах,
Що дня Тебе усюди бачить око,
Де є любов, де сила і краса.

Ідуть до мене в гості знов хвилини,
Ті давні, давні, що забув я їх;
Найбільша мудрість в усміху дитини,
А смуток мій — то мій нескортий гріх.

Доглянув я нові вільні країни,
Мов мореплавець у бурхливий день.
О, що за пісня із країн тих лине?!
В моїх краях не чув я тих пісень.

Не знаю я, куди пливу і доки,
Не знаю я куди веде та путь,
Та кличуть, кличуть обрії широкі,
Та вже мені назад не повернуть.

Нехай крамар торгує ще у крамі,
Сміється, що зблудив наш альбатрос!
В найглибшій дії життєвої драми
Героєм був і все буде Христос.

III.

Блаженний той, хто в серці віру має,
У кого є святиня пресвята.
Цвітуть йому лелії хоч зима є
І всюди він не сам, не сирота.

Блаженний, хто пливе життєвським морем
І вірить, що із ним є Вічний Дух;
Йому людство не племя інфузорій,
А чоловік, син божий, не лопух.

Блаженний той, кому судила доля
Повірити: тут зло, а там добро, —
Надію мати, що найвища воля
Записує наш кожний чин пером.

Та горе тому, хто згубивши скарби,
Забрив у край по той бік зла й добра,
З висот, з під сонця в море мов Ікар би
Упав без крил, без керми, якора.

Та горе тому, в кого вся вселенна,
То беззаконне царство без царя;
Його стрічає смуток у пеленах,
За хмарами зайде його зоря.

Але стократ бездольний і нещасний,
У кого Дух — Руїна всіх Руїн;
Хто загубив шляхи, обличя власне,
Хто прагне віри, та не вірить він.

IV.

Вже знаю, знаю і глибоко вірю:
Не все наш зір добачує в житті —
Ми лиш у стіп гори, що золоті
Верхи скриває в мовчазнім сузір'ю.

Напевно в гору пнеться стежка наша,
До тих світил, що б'ються проти тьми
І лиш тоді, як добрі, чисті ми
Душа в нас є і вічна й непропаща.

Я вірю: в душах ад із небесами,
Найвищий світ блаженства і краси.
Найвищий світ ти власними руками
Людино твориш, як ідеш у гору,
І вірючи в безсмертя сього творю,
Прекрасна, добра і міцна еси.

ЮНИЙ СМІХ.

Юний сміх, весняний спів
Зловимо в космічнім хорі, —
Не понурий зойк сичів
У цвинтарному притворі.

Гнів бунтарних поколінь
Переллем на срібні струни;
Не жебрацьких нам скиглінь,
Не зітхання, а перуни!

Ми не впали в порох ниць
Під важкі життя колеса;
Пісня наша — іскри криць
Серце в нас, як в Гераклеса!

Муза не бабуня, ні,
Що на сон співа для внуки;
Хай об мраморні пісні
Гострить нарід мій шаблюки!

Спів наш не нудьги покров,
І не іграшка у жарті,
А борця трівожний зов,
Там на шанцях, там на варті.

1922.

НІ!

Ні, не буду співати про любов:
Я кривду й зло ненавидіти мушу.
Бо хто би міг любить тягар оков,
Що сковують народне серце, душу?

І не пора співати про квітки
У мент, коли ліси стоять в пожежі
Безумний лиш плете з лелій вінки,
Коли гуде тривожний дзвін на вежі.

Не восхвалю приман дівочих віч
В неволі домі, під тюремним муром;
Ще не спочив у похві ржавий меч,
То як мені вам бути трубадуром?

Так, я буду будити душі вам
Крикливими вояцькими піснями,
І вартовим гукать край ваших рідних брам:
„Прокиньтесь, бо злодій поміж вами!“

Колись, колись співатиму пісні
Про чар весни, про радощі кохання,
Як заграви погаснуть і вогні,
І як скінчиться боротьба остання.

1923.

ВОЄННА КОЛИСАНКА.

Спи дитя моє прекрасне,
Баюшки баю!

Лермонтов.

Ой, люлі, люлі, сину мій,
Засни, засни соколе!
Впав на війні десь батько твій,
Не вернеться ніколи.

Настали в нас важкі часи,
Тож хліба, сину, не проси, —
Хлібець, то сни минулі:
Бо брат, що сів нам на хліб,
Найшов у таборі свій гріб;
Люлі мій синоньку, люлі...

Ні грядоньки землиці в нас —
Майна не сподівайся;
Як виростеш, то з нами враз
У найми ти наймайся.

Паси худібку у лісах,
Ночуй у слоту на ланах,
В болоті та намулі, —
То чей тобі дарує пап,
Окрім побоїв і доган,
Ще й ложку страви. Люлі!...

Відтак у дниноньку одну
Дадуть тобі рушницю.
І поженуть у чужину,
В далеку чужиницю.

В касарні згубиш юність, май,
У бою не за рідний край
Загинеш ти від кулі;
Боровсь, не знаючи за що,
Упав, питаючи: Пощо?
Люлі, соколику, люлі.

А ні, то вернешся з війни
Калікою до дому;
Тоді мене не прокляни,
Не докоряй нікому.

Царі женуть із рідних хат
Моїх синів, моїх вірлят
На жир гарматній кулі;
Ми вас колишем не собі,
Лише війні і боротьбі...
Люлі, дитинонько, люлі...

А може може у полон
Ти попадеш у битві, —
Тоді всю нічку не на сон
Оддам, лише молитві.

А ти в таборі через дріт
Дивитись меш туди, у світ,
Зітхання слати чулі.
І з голоду, недуги, зла
Упадеш — колос зі стебла...
Люлі дитя моє, люлі...

Засни лебедоньку, засни,
Тебе вколише ненька.
Краса життя, то тільки сни,
Тоді, як ти маленька...

Бо як мине весняний день,
Мине пора і снів, пісень,
Вороження зазулі.
Не пробудись, дарма, дарма,
В житті утіх нема, нема...
Засни на віки, люлі...

1918.

1917.

То тільки сниться, тільки сон?
Ні! Мрія сповнена предвічна:
У Києві стрілецька Січ,
А Галич шле поклін на Дон.

Скажіть! Що сталося з Дніпром?
Він вчора був ще ледом скутий, —
А нині берегом Славути
Зацвіли маки за селом.

Пускаймо й ми своє судно
На збуджені весняні хвилі!
Пливи хто взнав напрям вітрил,
А хто без керм — на дно, на дно!

Хто швидко вас навчив нараз
У перегонах бігать скоком?
Міліони миль ваш кожний крок,
І ада міць не спинить вас.

Від ваших бунтів світ поблід,
Лунають вісти стоязикі:
„Пливуть степами крови ріки,
Де плило молоко і мед“.

Ставай весь гльоб із нами в бій,
Ми розторощим ціпом, буком!
І стопче хлопський закаблук
Міліон драконів, лютих змій.

І ми воздвигнем храми з тюрм,
І викуєм серпи з шаблюки
Та випустимо зброю з рук,
Скінчивши аж останній штурм.
Од нині вже вовік, од нині
Вільною бути Україні! —

II.

1918.

Лягла на Київ Кремлю тінь,
Шле захід запахи могильні;
В багно манить чужа свиріль,
А за Дніпром — червоний кінь.

Пішов народ в роздор, розтіч,
Забрив між Скиллю і Харибду,
А Сфінкс приліг до сірих скиб
І грізно нам глядить до віч.

ПІСЛЯ БОЮ.

Не говоріть: — „Ми втратили війну“,
І не ридайте: — „Марно все пропало!“ —
І в сатани ще навіть сил за мало,
Щоб він у нівець чин ваш повернув.
У всесвіті не пропаде й атом,
Безслідно навіть не загине мрія;
Виж вірите, що ворог чудо вдіяв,
Похоронив ваш чин весь під хрестом?
Лиш діти вірять, що вчорашний день
Помер на віки, й не живе сьогодні.
Вписала вічність у літопис господній
Геройську смерть стрілецьких чет, сотень.
Погляньте! Зерна сіє там ратай:
Хоч зерна ті присипані землею,
Не зогниють, не згинуть, ні, під нею,
А зродять плід і зашумлять жита.
Або як вам зневіра ломить дух,
Погляньте ви в бурхливий день на віки:
Чи хвиля збита вітром превеликим
У глибині десь гине без сліду?
Ні братя! Ні! Та хвиля збита тут,
Підносить там ще вище срібні крила;
Здійметься так народня збита сила —
Ні, не на марно кров, ні не на марно труд!

1926.

ЛИСТ ВЯЗНЯ.

Моя матусю! Я в тюрмі.
Минають сумно дні за днями,
Немов тумани, що в зимі
Пливуть над рідними полями.

Так сумно тут: із поза крат
Не бачу соняшного сходу;
На років пять мене Пилат
В тюрму замкнув за честь народу.

Впадуть мої слова в твій дім
Немов злодії серед ночі;
Тиж не ридай, не плач зовсім,
Отри свої старечі очі.

І горда будь, що ворог злий
Карає так твою дитину;
Чи тямиш? Вчила Ти дітей
Боротися за Україну.

І напиши мені, чи там
Весна у нас і що чувати?
Чи братік мій вже ходить сам
Плугами переліг орати?

І чи збиточний досі Гнат,
Чи пильно вчиться вже Галина,
Чи досі все співа в день свят:
„Ще не умерла Україна?“

Сестрі сказати не забудь:
Хай сіє цвіти огородні,
Щоб мала чим встеляти путь,
Як вернуться борці народні.

Бо чую, вірю: Дух росте,
Іскра змінється в пожежі; —
Ще мить, і святвогонь змете
Тюрму й чужі кордони, межі.

Не плач! Надія радісна
В вікно вже дивиться до мене;
Прийде сподівана весна;
Не плач, прощай Рідненька Нене! —

1921.

НА РУІНАХ.

I.

І знов як давно, знов неволя...
Хто знає? може на століття
Рабства, покори, лихоліття
Вас засудила люта доля.

Шаблюка зломана остання,
Ви впали знов до ніг профана,
Бо дав Господь святе повстання,
Але не дав, не дав Богдана!

Не взяли ви вінця свободи
З пожеж всенароднього бунту,
Бо ви не слухали народу,
Ні голосу від піль, від ґрунту.

Тож чуйте! Вірте хоч сьогодні:
Народ Мессія й перемога!
Його слова, слова Господні,
Народній голос — голос Бога.

II.

Не проклинаймо ворогів,
Не називаймо їх катами;
Найбільший ворог наш між нами,
По цей бік наших берегів.

З нас кожний стежку стелить сам
Собі квітками чи сміттям;
Нас бе не Москва, не Ляхи,
А наші чорнії гріхи.

Не смій на других гріх складати
За те, що промінь волі згас!
Удармось в груди!: Винуватий
І ти і я і кожний з нас!

Покуту ми за гріх складаймо,
Не проклинаймо!

Такий життя святий закон:
Безсилля силі бе поклон.
Колиж ми черв, плазун безкрилий,
То хтось нас мусів розтоптати,
Бо гине і орел безсилий,
Коли не вміє сам літати.

Зігнутий овоч до болот
Паде в день бурі із висот.
На цвітах звялених конвалій
Росте міцний хижак бурян:
Навіщо тут прокльони, жаль?
Так хоче Пан, всесильний Пан.

Тож як на вас паде каміння,
То ви не плачте із терпіння,
Але з каміння в лютий мент
Будуйте силі монумент
І силу силою стрічаймо,
Не проклинаймо!

1923.

ВАС БАЧИВ Я В ОСТАННЮ МИТЬ. ✓

В понурий день на сірий мур
Імла стелила сірий килим,
Як вас вели по днях тортур
Прощатися зі світом білим.
Вас бачив я в останню мить:
Шпалір, когорти і багнети...
У снах моїх все буде жить
Ваш усміх ув обличчі смерти.

Із келії тюремної,
Де юність втратили ви кращу,
Під сміх юрби шаленої
Ви йшли на смерть за волю нашу:
„Стріляй! Живе хай Україна!“
Тут грянули громами кріси...
Кинджалом блиснув сміх гиен,
Розкрила вічність занавіси.

І другий так... На снігу кров...
Два трупи обнялись руками;
Рве волос батько сивголов,
Божеволіє скорбна мама...
Упав, упав до вражих стіп
Наш аванґард святої битви...

Прийміте пісню цю на гріб,
То замість квітів і молитви!...

НА СЕЛІ.

Здовж долини, над рікою,
Спалені хати у бою
Тінь кидають;
За селом чужі вояки,
А їх пісні, як собаки
Серце в грудях розривають...

Але в нічку темну, пізню
Чути рідну, ясну пісню:
— „Ой, у лузі!“
Брат снує казки криваві,
Як ішли ми в гордій лаві
У преславних у походах,
Як по боях і негодах
У таборі гнили в тузі.

Але часом із далека
Вістка лине мов лелека
Понад гаєм, —
На хатах мужицьких в селах
Заклекоче щось весело,
Й відлітає.

Два сусіди у колибі
Собі сядуть, чи на скибі,

Чи на приспі біля хати:
— „Чи ти чуєш? Може сниться? —
Десь озвалася рушниця...
І гармати....?“

Оглядають рідні межі.
(Зір їх — полумя пожежі)
Між собою:
„Тихо, тихо.... шепчуть люди,
Що якась ще зміна буде“
— Вся країна неспокойна,
Буде війна, наша війна...
— Чей, з весною...“

1921.

ІДИЛЛЯ.

Від оселі до оселі
Блудять вісти невеселі:
Ділять ділять панські землі на парцелі.
Була панщина і буки...
Спрацювали ми тут руки, —
Чей спочинуть наші діти, наші внуки.

Снилось прадідам, віками,
Що ті ниви із ланами
Будуть наші, будуть з нами, будуть з нами
А сьогодні камінь в груди:
Землю взяли чужі люди:
Що то буде, що то буде, що то буде?

В нас за межу бійка, свари,
Кольоністів — хмари, хмари...
Що за смуток, що за кари, божі кари:
Кольоністам гордим пишним
Наші діти в найми вишлем,
Бо нам тісно, що й не писнем, що й не писнем.

Ми землі просили в пана:
Була відповідь, як рана:
„Грунт для наших, не для хлопа, не для
Вже пісень в селі не чути, Йвана“.
Хтось в серця налив отрути:
Гонять, гонять хлопців наших у рекрути.

У вязниці б'ють легінів,
Тут розграбили святині,
Там за зраду розстріляли хлопців нині...
Лиш надія, вина в чаші:
Чей часи настануть кращі!
Може, може вернуть наші, вернуть наші...?

НЕ ОСУДИ.

Не осуди, не осуди ніколи,
Що ми сумні, як пісня похоронна;
Бо ми в неволі. Чуеш? у неволі
В найгіршого страшного Фараона.

І не питай і не рани словами,
Чому посивів волос наш на весну,
Бо ми з дітей всі стали в мить старцями,
Як злодій вкрав нам писанку воскресну.

І не суди, що ми блукали в свято,
Що ми що дня новими йдем шляхами:
Як хто горить немов на горах ватра,
Не буде він як непорушний камінь.

Не докоряй, що зайві ми на світі,
Що в грудях в нас не серце, а каміння
Бо все, що було тільки в казці, міті,
Те бачили ми, наше покоління.

Не смійтеся, не смійтеся лукаво,
Що ми вже всі не люди, тільки тіни;
Миж власним оком бачили державу,
Що вродилась — і вмерла в день Руїни.

МАРШ. ✓

Родились ми великої години
З пожеж війни, і з полумя вогнів;
Кормив нас біль по втраті України,
Пестив нас бунт і гнів на ворогів.

І ось ідем у бою життєвому,
Міцні, тверді, незломні мов граніт;
Бо плач не дав свободи ще нікому,
А хто борець, той здобуває світ.

Не хочемо ні слави, ні заплати,
Заплатою нам розкіш боротьби.
Солодше нам за волю умірати,
Як жити в путах мов німі раби.

Доволі нам руїни і незгоди,
Не сміє брат іти на брата в бій.
Під жовто-синім прапором свободи
Зєднаємо великий нарід свій.

Велику правду для усіх єдину
Наш гордий клич народові несе:
— „Батьківщині будь вірний до загину.
Нам Україна вища понад все!“

Нас кличе в бій борців упавших слава,
Дає закон свободи, перемог:
Обеднана українська держава,
Міцна й одна, як є єдиний Бог!“

1929.

БАТЬКО І ДІТИ.

Як зайде ласкаве сонце за горою,
Повертає батько з поля із косою.
Утомившись кісьбою йде до хати
Відпочити і з дітьми порозмовляти.
Тоді Галя і Данилко кучерявий
Покидають свої іграшки й забави
Та сідають на коліна свого татка
І щебечуть мов на весну ластівятка:
„Ми були сьогодні чемні цілу днину,
Розкажи-ж нам про війну за Україну“.
І синкову гладить батенько головку
Та розказує, а діти мовкнуть, мовкнуть:
„Я тоді мав літ сімнацять лиш від роду,
Як війна у нас почалась за свободу.
Добровольцем я під рідні став прапори
І в боях пішов з Карпат по Чорне Море.
Років два боролось військо наше сміло,
Та не вдалося велике наше діло.
Все здобули ми й на марно все згубили,
Залишились тільки слава і могили“.
А як батенько скінчить оповідати,
Син зривається, стає посеред хати
І тоді вогнем палають його очі:
Він задивлений у чорну темінь ночі,
Кличе гордо: Тату! Чуеш? Мамо! Тату!

Я в сімнацять літ покину вас і хату
Та піду як ти ішов до бою сміло,
Закінчити розпочате твое діло...!!

Тільки мати, що війни боїться й битви,
Шепче тихо у кутку слова молитви
І не знає: сумувати чи радіти:
„Який батько войовничий, такі діти“.

1930.

ДОНЯ СТРИЛЕЦЬКА.

Полями, ланами, під гору межою
Ішло в літню днину маленьке дівчатко.
Самотнє, обдерте. Рукою дрібною
У кошику несло з обідом горнятко.

Ішло, підбігало із межі на межу,
Втираючи піт, що котився по личку:
— „Ой леле! Цей глечик тяженький, не
вдержу“,
Спочину, зірву я для братчика чічку.

„Жучок ось чорненький, погляну, цікаво;
Ось мишка побігла, — як би тут наш котик!
Там жайворон пісні посіяв на трави:
Всі люди працюють, а він без роботи.

Йде далі дівчатко між ниви і збіжжа,
Забрило як в море, оглянулось, стало:
Ні шляху, ні стежки, — саме бездоріжжа,
Гей, мабуть дівчатко в полях заблукало.

Так тихо, безлюдно, лиш вітер ланами. —
Ні женців, ні стежки, лиш колос і колос:
— Де мама? Де женці? Зблудила я мамо!
І бідне дівчатко заплакало в голос.

Пітиб розпитати: — „Як можна зблудити?
Чи стежки не бачиш за житом? Ну, стид-
но“. —

— Колиж бо я менша, як стебла у житі,
Хоч стану на пальці, ще стежки не видно.

— „Хтож смів тут самотну лишати дитину?
Ти звідки? Скажи но: Де мама? Де татко?“
— Мій тато на війні за Україну згинув,
А я несучу мамі обід у горнятку“.

1927 —

МОЖЕ...

А може то лише мені здається так,
Що все уже утрачено на вічний вік,
І що до нас не вернеться великий день споді-
ваний?

А може люд поборений, одурений, осміяний
Ще вирветься на волю знов з яскині лютих
розбишак,
Де смертю грозить знов йому — півлюдоїд,
півчоловік.

А може то не попів тут, не попів там,
І не багно на дні Дністра, на дні Дніпра?
Ще може ми направимо всі помилки недавних
днів?

І може я лише один без віри вже та без шля-
хів,

А інший хтось вже знає шлях, і вкаже нам
Дорогу, ціль, як лиш прийде на те пора?

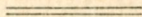
Згасили нам буйні вітри і згарки свіч,
І ми, напруживши у тьму безсилий зір,
Благаем: — „Де наш смолоскип? О, Де він?
Де? —

А може то лиш я осліп? А може то лиш я ніде
Не бачу вже ні стежечки в вільний простір?
А може ніч, то тільки тьма осліплх віч?

Таж кажуть: — Все по днях зими приходить
май. —

А може знов скінчиться сум, шукання мет,
І зявиться хтось любий всім, великий всім,
І кине клич, єдиний клич: „На Рим! На Рим!“
І знов буде єдиний шлях, єдиний лет?
А може то намарно сум — і біль, одчай...?

1925.

НІЧ НА ЧУЖИНІ.

(Ол. Стефановичеві).

Бе глухо північна година...

Але не можу я заснути:

Я чую, чую Україно, —

Тебе на ново розіпнуть.

Ще не засохла кров у рані,

Ще сироти не втерли сліз,

А племена чужі захланні

Знов простягають руки злі.

Гей, хто там рідний знов на конях

Держить в руці нерідний стяг?

Там дзвонять дзвони, дзвони дзвонять:

За чужину хтось дав життя...

Там сурмлять сурми, бють літаври:

(В журбі схилилась голова:)

Гей, окраде козацькі лаври

Лукава шляхта чи Москва...

Хтось там, де гори, де Карпати

До Сходу молиться: „Прийдіть!“

А над Дніпром хтось зпоза крати:

— „Зі Заходу Месії ждять!“

Невже ніколи Україно

Не матимеш свого весла?

Невжеж во віки все єдино:

— Гадяч, або Переяслав? —

Знов од повітря, війни, глада,
Не охорониться наш рід.

І Захід тризубові зрада,
І зрада тризубові Схід.

І знов і знов душа розпята
На роздоріжжі край села:

Краю! Три слова: „Брат на брата“
Твоя історія ціла! —

II.

Сповнилося! Вже знайдено дорогу
І манівцями більше не іти.
Нам шлях ясний в борні за перемогу
Показують могили і хрести.

Не вільно нам іти в святиню другу

І зраджувать вчорашніх ще богів.

Не вільно дати Кремлеві в наругу

Криваву славу козаків, стрільців.

Будь проклятий, хто може позабути

Несмертний гріх синів царя Петра;

Простити їм Базар, криваві Крути,

Повстанчі ті могили здовж Дніпра.

І те, що землі нашої країни

Розкрадено через синів руїни.

Іде, гряде великая година

І кожний Савл хай стане знов Павлом!

І гордий оклик: „Бог і Україна“

Хай прогремить над містом і селом.

Прага, 1929.

ГАРІБАЛЬДІ.

На тебе ждемо рідний наш великий.
З тюремних келій кличемо: „Прийди!“
Без Гарібальді певно ми во віки
Не визволим батьківщини з біди.

Аж на чотири паї, на чотири
Поділено знов соняшний наш край;
Серця пожер нам лютий черв зневіри,
Ганьба лягла гноєм на нашу скрань.

Але ростуть підземні карбонарі,
Чекаючи на твердий твій наказ;
Ще легіонери попливуть мов хмари
На рідний Рим, так як ішли вже раз.

Задавлено в Чілленто порив бунту,
Зі шибениць там вирости ліси.

Гей, Гарібальді! Вирости із ґрунту,
Який сто раз кривавий дощ росив...

Не можемо терпіти уже далі,
Там на Шпіцберґу знов гниють борці.
Таж приведи нам тисячку з Марсалі,

З мечами ясними у лицарській руці!

Ми під Вольтурном бились безталанно,
Кавур ішов на брата в цій війні.

Коли зведеш ти нас усіх в Теано,
Вклонитися соборній вітчині?

1929.

ІРЛЯНДСЬКА ЛЕГЕНДА.

Коли боролися Ірляндці
За волю пятьсот літ,
Тоді вславився вожд повстанців
Мільборд Бернард Корлід.

Зібравши добровольців сотню,
Став їхнім вождом він.
Підняв народню ворохобню
Ірляндії вірний син.

Провадив літо він ватагу;
Та як прийшла зима,
То голод покорив одвагу,
Спинила стужа змаг.

Хто не загинув од рушниці,
Хто в бою не поляг,
Помер як бранець у вязниці,
Або де в шпиталях.

Останки билися ще й весну,
Але в селі Марлон,
В неділю радісну воскресну
Попав Корлід в полон.

Зраділа Англія жорстока,
В Лондоні був бенкет;
Поплили вина мов з потоку
На честь британських чет.

Як бенкетовано в Лондоні
Під гомони орхестр,
В Ірландії дзвонили дзвони:
— Розп'яті ми на хрест.

А вожд ірландського повстання
Мільорд Бернард Корлід
Засуджений був на вигнання,
А з ним його весь рід.

І присуд прочитав Брігнтон,
Злий суддя військовий:
— Корлід хай буде емігрантом,
Аж доки він живий!

Пішов Корлід ген у чужину,
За море, океан,
Забрав синів, цілу родину
І біль пекучих ран.

Плили важкі роки вигнання,
Гірки як той полин,
Бо то вигнання, безталання,
А не солодкість вин.

Корлід не раз як сонце гасло
За океаном там,
Про ту Ірландію нещасну
Розказував синам.

Старечою уже рукою
Показував на Схід
І згадував, як бився в бою
Повстання вожд — Корлід.

Росли сини і їх кормили
Ті спогади грізні,
А батько їх, згубивши сили,
Вмірав на чужині:

„Я не побачу свого краю“ —
(Прощав синів Корлід)
, За те, що вигнанцем вміраю,
За мене ви помстять!“

Помер Корлід старий в вигнанні
В Лондоні радість, сміх:
— „Сконали бунтарі останні!
Ми побідили їх!“

Але в ірландських синіх горах
За років може сім
Хтось слово „Воля“ на прапорах
Писав мечем своїм.

Почались бої, неспокої,
Повстали всі міста;
І навіть Деблін хвилі тої
Не перший раз повстав.

Та в бою край старинних шанців
Біля села Марлон
Три вожди бунтарів повстанців
Попали у полон.

Три вожди стали перед судом;
Іх льорд Бріґант судив:
„Вам того бунту не забудем,
І хтоб вас пощадив?“

Почав питать Бріґант і льорди:
„Як зветесь ви й ваш рід?“
Три вязні відповіли гордо:
— Корлід! Корлід! Корлід! —

Зірвались судді два захланні,
І крикнув льорд Бріґант:
— „Корлід? Та він же на вигнанні
Помер як емігрант?“

Три вязні сміхом одвічали:
— Хай нас засудить суд!
Ви батька нашого прогнали,
Та ми вернули тут! —

Судили батька в цій палаті,
Вже тому двацять літ,
А нині ми перед Пилатів
Прийшли на суд, судіть! —

Ми здалеку, зза океану
Приплили кораблем,
Щоби Ірляндію кохану
Спасать своїм мечем!

Приплили ми, щоб помсту нести
За батьків біль вигнань,
І доборолися ми чести,
Як ватажки повстань. —

І судді голови схилили:
— „О, що за клятий рід!
Розбити їх не маєм сили,
Хоч як їх не щадить! —

Сто тисяч ми прогнали з краю,
Сто тисяч є в тюрмах;
Помер один, то три вертають
На горе нам і страх.

Ми вигнали вірла старого
З гнізда із рідних хат,
Та виросло замість одного
Аж трое вірленят!“

Не знали судді, як засудити,
Бріґант озвавсь до них:
— „Вже нам Ірляндців не скорити,
Не подолати їх!

„Хто поборотиб міг країну
Буйну, як ті вітри?
Де лиш один повстанець гине,
Там виростають три.

На марно суди наші, труди,
На марно вся війна:
Я на Христа клянусь, що буде
Ірляндія вільна!“ —

Прага, 1929.

ЕМІГРАНТИ.

(Поетові О. Олесеві на спомин літ прожитих спільно на "ужин").

Не поклонявся я нікому,
І не поклонюся вовік,
Бо на землі, на світі цьому
Марний усякий чоловік.

Лише про Вас коли думаю,
Коли Вас бачу в чужині,
Вам, вигнанцям зі свого краю,
Я клонюся у тишині.

О, скільки літ Марком Проклятим
Скитаєтесь по всіх світах?!

Сімї, ні дому, ані хати

Не знаючи в чужих кутах.

В батьківщині татарська орда
Катує Вам сестер, братів,
А тут за Вами лиш погорда
З чужих сердець, чужих кутів.

Голодні дні і ніч безсонна,
І хліб жебрацький, хліб чужий,
І без хреста в сумних кольонах
Сумні могили здовж межі.

А кожний день як чорний ворон,
Що сумно криче, летючи;
Журба і біль глядять суворо
До Ваших віч немов сичі.

Вялить вас, хилить люта туга
Як спека зірвані листки:
— „Чи ще побачу батька, друга?
Де зложу втомлені кістки?“

„Мій волос в чужині посивів,
Син виріс десь у вітчині —
Як верну я у рідний Київ,
Пізнає батька він, чи ні?“

І тільки спогад серце гріє,
Лише надія: „Вернем знов“.
В самотну ніч крилата мрія:
„Ще піднімемо хоругов“.

І тільки спогад цвітом вишні
Паде на сірий, скорбний шлях:
„Літ тому десять (О, Всевишній!)
За волю бились ми в степах!“

Гей, була січа люта, славна!

Ще згадує її мій син;

Жінки як давно Ярославна

Ридають, нас ждучи з чужин!“

А скільки раз манив вас ворог,

Обіцював за зраду — дар?

Виж досі вірні під прапором,

З яким лишили свій вівтар.

Хоч Ефіяльтів міліони

Продались за насущний хліб,

То Ви про рідні Маратони

Несете спогад аж у гріб.

Ви лиш тризубові святому

Клонились, не чужим богам;

Тому не клонюся нікому,

Та низько клонюсь нині — Вам!

Прага, 1929.

ЖИТА.

Радуйся земле пресвята!
Колишуться в полях жита;
За шумом шум
Пливе на лан;
Співа сто дум
Нив океан, —
Хвилює шелестами вкрай,
Як той Дунай, як той Дунай!
Радуйся земле і радій!
Йдуть гості, юні, молоді, —
Женуть ягнят
Бичем вітрів:
Сто тисяч стад
І табунів:
Сріблиться море білих грив —
Од меж до меж, од нив до нив...
І розвесній душе сумна...
Несе бальзами тишина...
А житній шум
Гоїть біль ран,
Втопив мій сум
Піль океан...
У грудях спів, на струнах сміх.
Жита... жита... в полях моїх! —

1921.

ПОГОНЯ. ^v

Багато літ, багато літ
За мною, поза мною:
Лежать покоси на землі
Покошені косою.

Плили літа, ішли літа; —
Погоня і погоня:
— Ні, то не те, ні, то не та, —
Цвіт щастя не в долонях. —

Здавалось нам, життя десь — там;
День нинішній прольогом.
Мов ластівка летів я сам
Над життєвим потоком.

А нині? — Стань! — Не зацвіте
Вже папороть зимою!
Я думав щастя ще прийде,
А щастя вже за мною.

Втомився дух, втомилась плоть,
Вечірні дзвони дзвонять:
Життя не рай, не папороть, —
Життя, погоня.

Не будем будні проклинать,
Поклін дрібній хвилині!...
Бо вічність мов ріка буйна
Є в кожній крапельні.

ПОЛУДНЕ.

Відійду од вас і покину вас,
Я втомився між вами наново, —
Бо між вами я не найшов ні раз,
Чого ждала душа поранкова.

А шукав-же я, виглядав-же я,
У погоні минав рік за роком;
Я пізнав: життя буде завжди, як
Було й досі — в пущі монольоґом.

Я до вас прибіг зпід мужицьких стріх,
Бо гадав, що в вас соняшно, ясно;
А у вас тут зло, а у вас тут гріх,
Що спалив мою душу як пасмо.

Малим пастухом я пішов шляхом,
У надії: Там зустрінуть як брата,
А ви стрінули наче пса ціпком,
Як до ваших я брам закалатав.

О, як втомлена! О, як зломлена
Нині моя душа в тім шуканні;
Вже стопа міста і село мина,
Бо де Авля я ждав, там був Каїн.

Де розкрив я вам душу так, як цвіт
Свою чашу розхиляє до світла,
Там вітав мене лиш морозом світ,
Без любови моя юність одквітла.

Бо цілована дівчини стопа
Всіх надій потоптала мережку;
Прокотилася сумерків доба,
Впали тіни вечірні на стежку.

Я не міг ніде позбутись самоти,
Хоч молився любови в покорі:
Жінка й чоловік окремі два світи
Чужі й далекі, як земля од зорі.

Де здавалось: тут море і глибінь,
Там було озерце каламутне;
О, полинь душе в самоту, полинь,
Бо до тебе йде в гості полудне.

Прощавайте! Йду аж на шпиль гори,
Де лиш вічність, як сонце на росах;
Там на мене ждуть учителі три:
Шопенгавер, Ніцше, Спіноза...

1929.

НАД ГРОБОМ ДОРОГОЇ МАМИ.

Я не знаю, не відаю:
Є життя загробне вічне,
Чи кінчиться все в могилі?
Чи глядиш на мене з раю,
Чи й душа погасла в хвилі,
Як закрились твої вічі?
Я не знаю, не відаю.

Я лиш бачу, памятаю
Твою стежку в світі цьому,
По якій ішла ти нене:
Ані цвітів, ні розмаю,
Ні утіх в житті твому...
Труд і піт — усе для мене.
Я лиш бачу, памятаю...

А який то піт і труди!
Невсипущі твої ночі;
Без спочинку дні за днями:...
— „Хай синок мій паном буде,
Хай він скиб як черв не точить;
Я руками, мозолями
Запрацюю все, що хоче...
Хай він вийде в світ, у люди!!...“

Я лиш тямлю так як нині:
Я далеко в бою, в битві,
Там, де море й кипариси,
А ти тут сама, в хатині
Шепчеш в темну ніч молитви:
„Боже! Меч над сином висить!
Хорони життя дитині!
Краще в гріб мене візьми си“.
Кануть сльози материні....

Нене! Ось синок твій любий
В люди вийшов, не загинув;
Бог почув молитви мами...
Та чомуж тремтячі губи
Не цілують вже дитину
Так, як давніми літами?
Я самотний без упину,
І тебе любив одну би!

Тиж нераз мені шептала:
— „В світі друг — лиш рідна мати,
Кожний інший зрадить, кине“,
Що ти правду все казала,
Я аж нині міг пізнати...
Та вернув я із чужини,
Щоб на гробі лиш ридати...

Середне, 1929.

ВЕСНА.

Весела весно! Скільки тобі гимнів
Співали співаки?!

Та знов пливуть мої пісні нестримні,
Як нині з гір струмки.

Що року в гості ти до нас приходиш,
Та все новий твій дар:

Вливаєш в душу щастя насолоди,
Як те вино в пугар.

Як чарівниця — превелике чудо
Вчинила ти за день:

Любови, втіхи знову прагнуть груди, —
Буйних, вільних пісень.

Куди не гляну, кожний веселиться,
— Старець і немовля.

Якаж бо щедра ця твоя десниця,
Що землю оживля?!

Свій усміх шлю розспіваній царівні
За вічну новину:

Що світ, земля, мов казка є чарівні,
Життя — солодше сну.

Весела весно! Мій поклін глибокий
Тобі в піснях несу.

За сонце, хмари, музику потоків,
За квіти, за красу! —

НІЦШЕ.

На всіх путях я завжди, всюди сам;
Мій кожний день — новий пугар цикути,
Та скарг моїх нікому не почути,
Пекучих ран я не покажу вам.

Прийму життя як слід приймать борцям
Із усміхом свій бій жорстокий лютий:
Я голубом і львом бажаю бути,
І на вулькані будувать мій храм!

Я воскресив Діонізійський міт:
По той бік зла й добра мій Бог, мій світ.
Могучість я вказав як ціль єдину,

Хоч випив я весь сум і біль життя,
Ще раз! У вічне коло вороття,
Щоби земля зродила Надлюдину.

1929.

В ДОРОЗІ.

Не клянун, що терня гостре
На дорозі життєвій,
Що в огонь поніс на костир
Квіти щастя буревій.

Не клянун, що на дорозі
Падав я щодня у пил,
Що на морі у знемозі
Розгубив я сто вітрил.

Не клянун, що не найшов я
Ані друга, ні братів,
Що на крила тільки ловлять
Темні вечорі мій спів.

Бо від кожної тернини
Все міцніє моя міць,
Щось вірлине, соколине
Біль малює край зіниць.

Бо упавши раз на шляху,
Я стаю на кращу путь.
І мандрую знов без жаху,
Хоч на лицьх піт як ртуть.

А згубивши раз вітрила,
Розпинаю сто нових.
Не лякає і могила
Того, хто до бою звик!

Не найшовши друга, брата,
Руку вічності подам,
Бо вона лише багата,
Лиш край неї я не сам.

Так іду я, друг незломних,
Завжди юний, молодий,
В храми Вічності паломник,
Сонця син і брат людей.

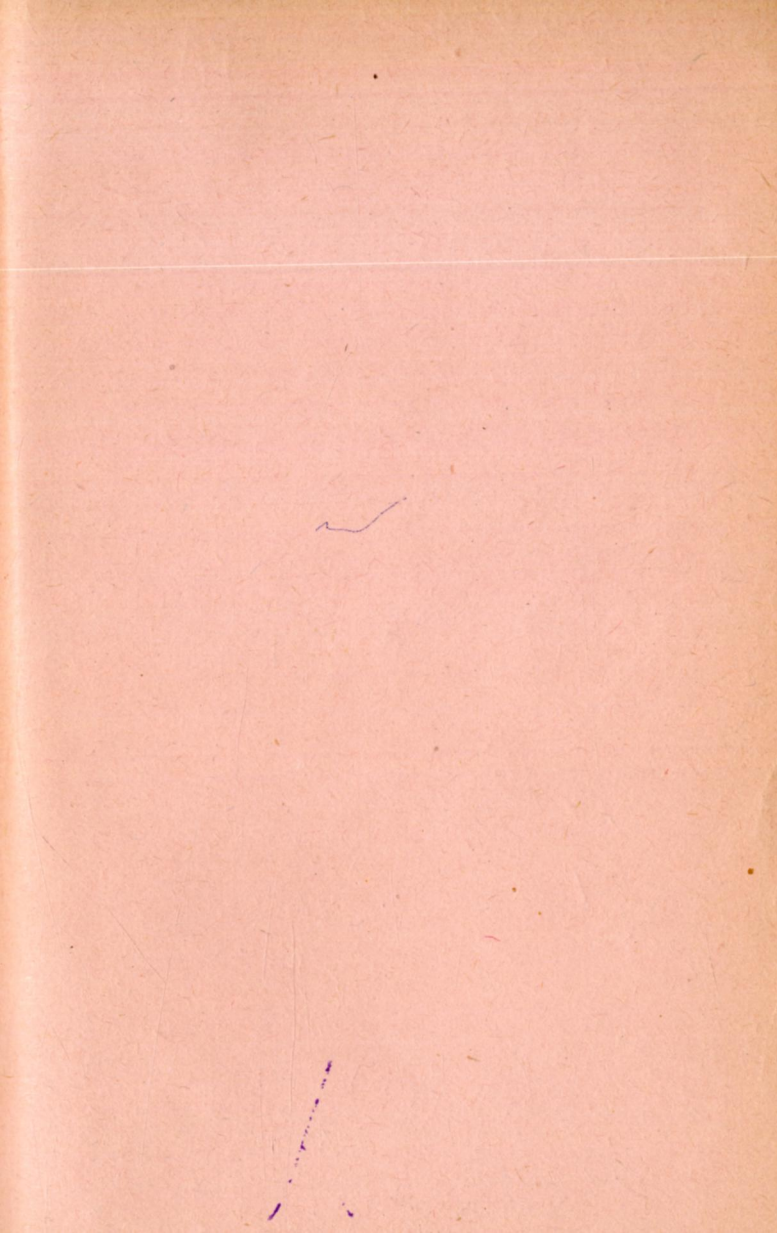
1930.

ЗМІСТ:

	Стор.
Він поет	3
Над Євангелієм	5
В майбутнє	10
Сумерк Богів	12
У нічнй тишині	13
Він	15
Блукання	17
Єдине	18
Тишина	20
Юний сміх	23
Ні	24
Военна колісанка	25
1917	28
Після бою	30
Лист вязня	31
На руїнах	33
Вас бачив я	35
На селі	36
Ідилля	38
Не осуди	40
Марш	41
Батько і діти	42
Доня стрілецька	44
Може	46
Ніч на чужині	48
Гарібальді	50
Ірландська легенда	51
Емігранти	56
Жита	58
Погоня	59
Полудне	60
Над гробом дорогої мами	62
Весна	64
Ніцше	65
В дорозі	66

Львів, Бібліотека
А. КУРСР

2 pyd. 01 kon

(1986)

PA

165

рл 165

Ол. Бабію

Перехрестя